

Eficiența comunicării în procesul de predare

Comunicarea este eficientă atunci când rezultatul acesteia este realizarea unui schimb intenționat sau neintenționat de informații care se efectuează într-un mod propriu de către indivizi diferiți (Alawamleh et al., 2020).

Se consideră că eficiența comunicării este reprezentată de vorbire și ascultare, obiectivul fiind de fapt realizarea unei schimbări sau a unei acțiuni, conștientizarea, educarea și transmiterea unei idei sau a unei perspective (Alawamleh et al., 2020; Velentzas & Broni, 2014). Din această cauză în literatura de specialitate, eficiența este strâns legată de modul de comunicare, pentru că în procesul de predare cadrele didactice exprimă idei, informații și creează așteptări prin mai multe moduri, și anume prin vorbire, prin scriere, prin gesturi și prin limbajul corporal (Duta et al., 2015).

Așadar, abilitățile de comunicare sunt esențiale în toate aspectele procesului de predare, deoarece un cadru didactic trebuie să posede abilități orale și de scriere dezvoltate pentru a interacționa eficient cu cursanții, acesta fiind cel care creează un mediu productiv de predare și învățare pentru studenți.

Comunicarea în relația cadru didactic - student

Relația dintre cadru didactic și student este cea care îmbogățește procesele de predare și de învățare prin calitatea cunoștințelor transmise, abilitățile deținute, formarea experienței în activitatea creativă, a atitudinilor emoționale și evaluative, dar și a logicii gândirii științifice (Baxtiyarovna, 2021).

Din această cauză, cadrele didactice trebuie să acorde o atenție deosebită:

- *modului în care interacționează, deoarece comunicarea eficientă îi va ajuta la crearea unei audiențe crescute în sala de curs, care îi motivează pe studenți și încurajează învățarea (Duta et al., 2015);*
- *manifestării unei atitudini pozitive prin valorizarea studenților sau a discursului acestora (Manea, 2018);*

- *abordării unei atitudini suportive marcată de încredere și egalitate, sinceritate și onestitate (Manea, 2018);*
- *abilității și agilității de a influența și direcționa comunicarea prin atingerea obiectivelor stabilite (Manea, 2018);*
- *transmiterii unor mesaje neintenționate dacă nu cunosc lucruri despre propriul limbaj al corpului (Duta et al., 2015);*
- *utilizării noilor tehnologii care oferă noi oportunități de conectare cu studenții (Duta et al., 2015).*

De asemenea, un loc fruntaș în seria acțiunilor pe care ar trebui să le realizeze un cadru didactic îl ocupă și *ghidarea studenților în procesul de învățare*, ghidare care se realizează prin utilizarea următorilor trei pași:

- *feed-up* (criterii de evaluare explicite, transparență);
- *feedback* (acordarea de feedback suficient, învățare din evaluare);
- *feed-forward* (oferirea informațiilor despre cum să meargă mai departe în procesul lor de învățare) (Lambrechts et al., 2013).

La cele menționate anterior, se adaugă *importanța interacțiunilor verbale dintre cadru didactic și studenți* care sunt considerate esențiale pentru învățare și motivație (Jurik et al., 2014). Aceste interacțiuni verbale pot fi privite ca o conversație euristică care are următoarele elemente:

- *împarte problema în subprobleme;*
- *elimină unele întrebări/elemente necunoscute;*
- *se deține un control asupra problemelor;*
- *se ține evidența tuturor datelor pentru a putea adresa întrebări și a rezolva problemele;*
- *există acces la date suplimentare și asumare involuntară;*
- *și se corelează soluțiile cu problemele inițiale (Baxtiyarovna, 2021).*

Un alt aspect important pentru realizarea eficientă a comunicării este *motivația*. Sursele motivației studenților sunt complexe, însă pentru a păstra motivația trebuie să se apeleze la tehnici care au o influență majoră asupra procesului de învățare, și anume la curiozitate, atitudine, nevoi, competență, motivatori externi și auto-eficacitate.

Curiozitatea este o sarcină majoră în procesul de predare, deoarece cadrul didactic trebuie să susțină această curiozitate și să o folosească ca motiv pentru învățare. În cazul *atitudinii*, cadrul didactic trebuie să atragă atenția asupra comportamentelor specifice care demonstrează o atitudine. Cu toate acestea, atitudinea unui student este mai mult o caracteristică intrinsecă și nu este întotdeauna demonstrată prin

comportamente. Clasificarea *nevoilor* se face după piramida lui Maslow și pentru a exista o motivație pentru învățare este necesar ca nevoile de nivel inferior să fie satisfăcute pentru a putea influența comportamentul, studenții nefiind pregătiți să învețe dacă nu și-au îndeplinit nevoile de nivel inferior. *Competența* este un motiv intrinsec pentru învățare, care este strâns legată de *auto-eficacitate*. Pentru studenții cărora le lipsește sentimentul de eficacitate, cadrul didactic nu trebuie doar să ofere situații în care are loc succesul și pot să își demonstreze competența, ci și să ofere studenților oportunități de a realiza sarcini provocatoare pe cont propriu pentru a-și demonstra singuri că le pot duce la bun sfârșit. Legat de *motivatorii externi*, aceștia trebuie să fie acceptați, evaluați și aprobați de către studenți. Ei trebuie să simtă că perspectivele lor sunt apreciate și au oportunități de a-și împărtăși gândurile și sentimentele (Frith, 2009; Lambrechts et al., 2013).

1. Alawamleh, M., Al-Twait, L. M., & Al-Saht, G. R. (2020). The effect of online learning on communication between instructors and students during Covid-19 pandemic. *Asian Education and Development Studies*. <https://doi.org/10.1108/AEDS-06-2020-0131>
2. Baxtiyarovna, G. G. (2021). Dialogue as A Means of Developing Students' Communicative Literacy. *Psychology and Education Journal*, 58(1), 2759–2769. <https://doi.org/10.17762/pae.v58i1.1160>
3. Duta, N., Panisoara, G., & Panisoara, I.-O. (2015). The Effective Communication in Teaching. Diagnostic Study Regarding the Academic Learning Motivation to Students. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 186, 1007–1012. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.04.064>
4. Hartnett, M., St. George, A., & Dron, J. (2011). Examining motivation in online distance learning environments: Complex, multifaceted, and situation-dependent. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 12(6), 20–38. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v12i6.1030>
5. Jurik, V., Gröschner, A., & Seidel, T. (2014). Predicting students' cognitive learning activity and intrinsic learning motivation: How powerful are teacher statements, student profiles, and gender? *Learning and Individual Differences*, 32, 132–139. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2014.01.005>
6. Lambrechts, W., Mulà, I., Ceulemans, K., Molderez, I., & Gaeremynck, V. (2013). The integration of competences for sustainable development in higher education: An analysis of bachelor programs in management. *Journal of Cleaner Production*, 48, 65–73. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2011.12.034>
7. Manea, A. D. (2018). Arta comunicării în spațiul școlar. In *Abordări praxiologice în învățământul contemporan*. Casa Cărții de Știință. https://www.researchgate.net/publication/328419868_Arta_comunicarii_in_spatiul_scolar
8. Velentzas, J., & Broni, D. G. (2014). *Communication cycle: Definition, process, models and examples*.